

„Je to možné,“ řekl Doniphan. „Ale co v ní je?“

„To uvidíme,“ prohlásil Briant.

A počal sekerou prosekávat širokou mezeru v křovisku překrývajícím ústí otvoru. Když naslouchal, neslyšel žádný podezřelý zvuk.

Service se už chystal vniknout do uvolněného otvoru, ale Briant mu řekl:

„Počkejme napřed, co udělá Fan!“

Pes stále vyřázel temný štekot, který chlapec nijak neuklidňoval.

Ale kdyby se v této dutině skrývalo nějaké zvíře, bylo by už dávno vyběhlo!

Chlapci museli vědět, na čem jsou, protože však vzduch uvnitř jeskyně mohl být zkažený, vhodil Briant do otvoru hrst zapálené suché trávy. Tráva po dopadu na zem rychle shořela, což byl nepopíratelný důkaz, že uvnitř je dýchatelný vzduch.

„Vlezeme tam?“ zeptal se Wilcox.

„Ano,“ odpověděl Doniphan.

Uřízl z borovice rostoucí na břehu smolnou větev a zapálil ji. Pak vkroužil do křoví a jeho kamarádi za ním.

Otvor byl při svém ústí půldruhého metru vysoký a šedesát centimetrů široký. Potom se však rychle rozšiřoval v jeskyni vysokou tři a půl metru a dvakrát tak širokou, pokrytou suchým a nesmírně jemným pískem.

Když tam vnikl Wilcox, narazil na dřevěnou stoličku u stolu, na němž leželo trochu domácího nářadí, pískovcový džbán, široké lastury sloužící zřejmě jako talíře, zrezivělý nůž se zlomenou stříenkou, dva tři rybářské háčky a plechový šálek, prázdný stejně jako džbán. U protější stěny stála jakási bedna z hrubě otesaných prken a v ní cary oděvů.

Tato jeskyně byla zcela určitě kdysi obývaná. Ale kdy a kým? Neležel tu někde v koutě lidská bytost, která zde žila?

V pozadí stálo ubohé lůžko pokryté rozedranou vlněnou přikrývkou. U hlavy postele stála lavička a na ní druhý šálek a dřevěný svícen, v jehož misce byl jen kousek zuhelnatělého knotu.

Při pomýšlení, že pod pokrývkou je mrtvola, vyděšení chlapci napřed rychle ucoupli.

Briant však přemohl svůj odpor a přikrývku nadzvedl.

Lůžko bylo prázdné.

Nesmírně vzrušení chlapci vyšli pak k Fanovi, který zůstal venku a neustále žalostně štekal.

Všichni se pustili po říčním břehu, ale po dvaceti krocích se prudce zastavili. Záchvěv hrůzy jako by je přibíl k zemi.

Mezi kořeny buku spatřili na zemi zbytky lidské kostry!

Sem tedy přišel zemřít nešťastník, který žil v oné jeskyni možná několik let! A ani ubohé přístřeší, z něhož si udělal domov, nestalo se jeho hrobem!

Briant, Doniphan, Wilcox a Service zachovávali hluboké mlčení. Kdo to přišel změřit na tohle místo? Byl to trosečník, který se ani do poslední hodiny nedočkali pomoci? Přišel do této země jako mladý člověk? Zemřel jako starý muž? Jak si tu mohl zajišťovat životní potřeby? A jestliže se sem dostal po ztroskotání lodi, nepřežili katastrofu i jiní lidé? Nebo tu zůstal po smrti svých společníků sám? A pocházely předměty nalezenné v jeskyni z jeho lodi, nebo si je vyrobil vlastníma rukama?

Kolik to bylo otázek, na něž chlapci nedostanou možná nikdy odpověď!

A mezi nimi ta nejvážnější: Když ten člověk ztroskotal na pevnině, proč neodešel do nějakého města ve vnitrozemí nebo do nějakého přístavu na pobřeží? Stavěly se snad jeho návratu do vlasti takové překážky, že je nemohl zdolat? Nebo by musel jít tak daleko, že to pokládal za neproveditelné? Jisté bylo, že ten nešťastník padl zesláblý nemocí nebo věkem a neměl už sílu vrátit se do jeskyně. A tak zemřel u paty toho stromu! A neměl-li možnost vyhledat záchranu v severní nebo ve východní části tohoto kraje, nebudou na tom stejně i trosečníci z Chirta?

(Dva roky prázdnin)

vysvětlění:

Jules Verne [žil vem]

Briant [brajen]

Doniphan [donifen]

Wilcox [vilkoks]

Service [sívajs]

škuter = rychlá plachetní loď

pampa = argentinská step

smldník = rostlina

PRÁCE S TEXTEM:

1. Vyhledej nejnapínavější místo v textu. Vysvětle, čím tě zaujalo.

2. Vysvětle význam slov dobrodružství, dobrodružná kniha.

3. Znáš jinou knihu, v níž je zpracováno podobné téma? Jaký má kniha název, kdo ji napsal?

4. Čteš si nějakou knihu od Julese Verne? Pokud ji vlastníš, přines ji ostatním spolužákům k nahlédnutí.

5. Co je to sci-fi? Znáš nějakou knihu (film)?

6. Pokus se o nakreslení plátnu míst, v nichž se příběh odehrává.

Bratrstvo hájí svou zed'

František Langer

Parta chlapců, která si říká Bratrstvo bílého klíče, má své království – zahradu obehnanou vysokou zdí, kde prožívají svá klukovská dobrodružství.

Tedy jednoho dne hoši něco kutili v zahradě. Přišli tentokrát jen Jarka, Frantík, Souček, Culík a Štědrý. Ostatní dnes nemohli. Tu se ozvaly rány na dveře zahrady. Když mlácení nepřestávalo, Jarka se pře-

ce jen zeptal: „Kdo je tam?“ A zvenku se ozval klukovský hlas, aby se neptal a otevřel, a připojily se i jiné hlasy a hlásky, že neotevře-li, bude mu rozmlácena huba. Protože to je těžší zavřenými dveřmi než otevřenými, žádný rozumný člověk je neotevře.

„Ale podíváme se, kdo to je,“ řekli hoši a přistavili ke zdi žebřík. Frantík a Jarka na něj vylezli. Hned se zvenku ozval křik a hoši na žebříku začali chmuřili tváře: Byli obklíčeni. Před dvířky, vlastně před zahradou stál zástup kluků. Napočítali, že aspoň třicet. „Co chcete?“ zeptali se z žebříku. „Vzdejte se a my obsadíme vaši zahradu!“ Před zdí za obléhajícím mlukem vil vzrostlý a statný chlapec, měl na sobě tričko bez rukávů a na levém rameni měl vytetovanou velkou černou kotvu. Vlasy, trochu nazrlé, měl svázané červenou stuhou. Každým coulem náčelník.

„My už běžíme, Emánku,“ řekl mu Frantík. „Ale nejdřív utři své šilavý armádě nosy!“

„To si vypijete!“ hrozil náčelník.

„Alešpoň bychom rádi věděli, s kým máme čest,“ ptal se s přemířitou zdvořilostí Jarka.

„Já ti dám čest, až vylezeš. Jsme vršovičtí Červení kajmani, jestli jsi o nás slyšel.“

„Ne, dosud ne,“ poškleboval se Frantík. „Z Vršovic jsme slyšeli jen o klokane, kterého vám přivezli Bohemians z Austrálie. Ale toho jste prý nemohli uživit a dali jste ho tedy k nám na Vinohrady. O Kajmanech nic.“

Náčelník Kajmanů se na tuto urážku pokusil odpovědět jen plivnutím po Frantíkovi. Plivnout tři metry vysoko dokáže málokdo. Tedy náčelník plivl jen na hlavu malému chlapci, který stál vedle něho a třímal v ruce prapor. Praporem byl kapesník s vytištěnou indiánskou hlavou. „Tedy abychom dlouho nemluvili,“ řekl náčelník, „do desíti minut opustíte zahradu a my vám zaručíme čestný odchod. Po desíti minutách podnikneme útok.“

„Dovoluju si ještě podotknout,“ smál se nahoře Jarka, „jak poznáte, že minulo deset minut? Máte někdo hodinky? Leda vytetované, ne?“

Náčelník neodpověděl na výsměšek a poručil hochovi s praporem: „Počítej do šesti set, Modrý úhoří!“ Obrátil se zády ke dvířkům a vrátil se k svému lidu. Ano, nebyl to jen ledakdo. Pozorovatelé sestoupili z žebříku a také se odebrali k svým třem přátelům. Vysvětlili jim krátce situaci. Hoši se tvářili bezradně. Co teď?

Štědrý přemýšlel tak usilovně, až se mračil: „Jediný slabý bod naší zahrady jsou vrátka. Přes zeď nepřelezou, má své tři metry a navrchu je tolik skla, že by jim šlo o kůži i o kalhoty. Musíme tedy hájit vrátka. Dáme za ně stůl, na stůl lavici, to bude místa pro tři dost. Po straně postavíme žebřík, tam se vejdou dva a budou nám kryt bok. Postavte barikádu, já přinesu zbraně.“

Všecko, co Štědrý pravil, bylo správné. Proto hoši stavěli barikádu. Stůl a na něj lavici. A pak Štědrý přinesl zbraně: pruty, které v zahradě našel. „Je dobře, zná-li člověk botaniku. Tohle je líska.“

Venku se ozval řev. To asi Modrý úhoří napočítal deset minut. Tedy vzhůru na barikádu!

Nepřítel stál už také seřádně. Čtyři řady po šesti bojovnících a za nimi kupa drobných kluků a dvě děvčata.

„Co to máte s sebou za mateřskou školu?“ ptal se Jira.

„To je zásobovací sbor a milosrdné sestry,“ vysvětloval vrchní Kajman, „ale teď neplácejte zbáběle, ale jste-li stateční, udělejte na nás výpad!“

„Nám do vás nic není. My jsme nezačali.“ Frantík Jirů měl silný hlas a byl tedy výborným heroldem. „My jsme blíž náčelníci, kteří se s červenými psy nebaví.“

Tohle stačilo, aby útok začal. Vylétlo několik kamenů, obránci jen jen schovávali hlavu. Ale vzadu za nimi něco třesklo! Za jejich zády se šklebil Štědrý a uhodil o zem odřezkem skla. Několik jich zbylo po Kopejskovi při zasklívání. Ach ten Štědrý! Předvídal postup válečných událostí. A pak se jeho ostráhaná hlava objevila nad zídhou. „Rozbili jste dvě okna ve skleníku. Jestli chcete, aby se do boje vložil pan zhradník, nám to vadit nebude.“ Opravdu chlapík, ten Štědrý.

Kajmani rychle zahodili kamení. Rozbít okno kamenem je něco jiného, než rozbít druhému klukovi hlavu. Protože sklo musí být zapláceno. Po jeho rozbítí se dostavuje k otcí rozlícený majitel a vymáhá náhradu za válečné škody. A pak následuje výprask. Ten nestojí nikdy za těch pár korunek, které stálo rozbité okno. Proto řinkot skla působí u kluků paniku. I zcela nevinní se raději dají na útěk. Protože nikdo nemůže dokázat: Já to nebyl. Kajmani tedy nejen odhodili kamení, ale stáhli se k nové válečné poradě. Bylo vidět, že náčelník někam posílá svůj zásobovací sbor. Bylo tedy nebezpečí z padajících kamenů, cihel a drnů odvráceno. „Štědrý, tys měl báječný nápad,“ znělo ze čtyř stran.

Chvilku bylo ticho. Pak se vrátili nepřátelští zásobníci a přinesli několik tyček z plotu, který asi někde rozebrali. „Teď nám budou dobré naše lískové pruty,“ prohlásil Štědrý. A byly. Dobře se jimi mlátilo dolů do kluků, kteří doráželi nahoru tyčkami. Ale s nezdarem. Byly trochu těžké a nemotorné.

Ale Štědrý opět přišel s novou myšlenkou. Seskočil z lavice. Než se mohli spolubojovníci zeptat, co zamýšlí, byl zpět s náručí nějakých rostlin. A když tuhle zeleně začal opatrně shazovat na útočníky, začali se Kajmani ošivát. Za chvíli se odtrhli ode dveří. „Botanika je ohromně potřebná věda. Tohle byly kopřivy,“ oznamoval Štědrý. „Jste zbábělí bílí psi,“ křičel na ně červený náčelník. Teď byl opravdu červený. Měl na tvářích puchýř vedle puchýře a drbal se oběma dlaněmi.

„Teď jim ještě dám lekci ze zoologie,“ smál se Štědrý. Bratrstvo již bez námitek jej považovalo za svého vrchního velitele. Zašel nejdříve do altánu, vrátil se s velkým kusem papíru a zase zmizel v zahradě. Když se znovu objevil, bylo v papíře něco zabalené. Celý svůj balík hodil rychle přes zeď až k lýtkům rudochů. K červeným lýtkům, byla také pálena od kopřiv. Papír se pádem rozbalil a... Ano a z něho se vyvalil celý roj vos. „Vím přece, kde jsou na zahradě vosí hnízda.“ Ale tu se již Kajmani rozbíhali na všechny strany. Ba i sám náčelník se vzdálil dlouhými kroky z ohroženého místa. Ne, neutíkal. Vzdálil se. Dělal dvakrát delší kroky než ostatní.

(Bratrstvo bílého klíče)

vysvětlení:
herold = hist. středověký dvorský a šlechtický obřadník (mluvčí) vyhlásující zprávy a rozhodnutí, původně při turnajích ohlašující svého pána, znalec heraldiky (erbů)

PRÁCE S TEXTEM:

1. František Langer vydal knihu *Bratrstvo bílého klíče v roce 1934. Jak jste si hráli vy, když jste byli malí? Jak si hrají děti dnes? V čem vidíte rozdíl?* V čem jsou si dětské hry podobné?
2. Kde se odehrává děj? Odpověď najdi v textu.
3. Uveď výraz, jímž bychom dnes nazvali bojující skupiny dětí.
4. Jakou „bojovou taktiku“ zvolili obránci zahrady?
5. Ke kterým postav příběhu by se hodilo říct Chytrý, nejspíš žádný čarý?
6. Uveď synonyma ke slovům kutit, zachmuřit tvář, přemrštěná zdvořilost, podotknout, smát se, dvířka, hájit, věda, drbal se.
7. Vyhledej v textu popis osoby.
8. Řekni vlastními slovy Každým coulem náčelník.
9. Vypravuj vlastní zážitek z dětské hry. (Uveď i přezdítky, které jste si při hře dávali).

Přemožení kapitána Flinta

Arthur Ransome

Jezero uprostřed lesů na rozhraní Anglie a Skotska, to je prázdninový ráj sourozenců Walkeroových, Zuzany, Johna, Titty a Rogera. Spolu s kamarádkami Nancy a Peggy si hrají na zálesáky i na mořeplavce, jejich loď *Vlaštovka* a *Amazonka* jsou ve dne v noci připraveny vyplout za dobrodružstvím. Neváhají dokonce vyhlásit boj svému strýci, jehož pojmenovali po proslulém pirátovi – kapitánu Flintovi.

Obepluli mys a už viděli do zátoky Hausbótu. Tam stál hausbót, připoutaný k velké sudové bóji, a na malé žerdi na stožárku, kde se obvykle třepetal červený praporek, vlála velká, zcela neobyklá vlajka. Byla

to zelená vlajka a uprostřed ní mohutný bílý slon, který ji skoro celou zabíral. Kapitán Flint ji odněkud vylovil zvlášť pro tuto příležitost.

„Já vím, co to je,“ řekl John. „Je to siamská vlajka.“

„Tu jsem už viděla,“ vzpomněla si Peggy. „Přivezl si ji Ioni z Východu.“ „Však mu ji strhneme jedna dvě,“ řekla Nancy. „Pryč se slonem! Ať žijí Vlaštovky a Amazonky!“

Vlaštovka s Amazonkou uháněly směrem k hausbótu, Vlaštovka o kousek napřed.

„Povolte Amazonce trochu hlavní otěž,“ volal kapitán John. „Nezapomeňte, že ho mám přepadnout z levé strany. Měli bychom k němu dorazit najednou.“

Nancy povolila hlavní otěž, Amazonka zvolnila tempo a Vlaštovka razila rychle kupředu.

„Tak se mi to líbí,“ volal John.

Veliká tropická helma se vynořila ještě výš nad přídním otvorem hausbótu a na palubu se škrábal kapitán Flint v košili a flanelových kalhotách, s velkým červeným šátkem kolem pasu. Taktak že otvorem prolezl.

„Na piráta je trochu tlustý,“ poznamenala kriticky Titty.

Kapitán Flint se skláněl na přední palubě nad něčím, co se blýskalo na slunci. Bylo to malé mosazné dělo.

„Je to dělo,“ volal Roger. „Chce střelit!“

Kapitán Flint se prudce vztyčil. Na chvíli zmizel v mračnu modrého dýmu. Tu se rozlehla mohutná rána, která se v ozvěně opakovala mezi kopci na druhé straně jezera.

„Hurá!“ zaječela Nancy.

„Hurá!“ zvolala Peggy.

„Hurá!“ zvolala celá posádka Vlaštovky.

Kapitán Flint opět něco chystal u malého děla. Nejdřív do něho nalil něco z plechovky a cosi tam zastrčil. Potom plechovku uložil, vzal z krabičky špetku nějakého prášku a nasypal jej do otvoru malíčkého děla. Škrtl sirkou, ještě jednou se naklonil nad dělem a opět se prudce vztyčil, tentokrát s rukama na uších. Objevil se další oblak dýmu a rozlehla se příšerná rána. Cośi dopadlo do vody mezi hausbót a flotu.

„To je jen ucpávka,“ volala Nancy.

„Na něj, než stačí znovu vypálit,“ křičel kapitán John.

Ale kapitán Flint nešetřil náboji, a zrovna když Vlaštovka plula kolem žádě hausbótu, rozlehl se další výbuch z děla a nad malou loďkou se vznášel kouř a zápach střelného prachu.

„Povolit zvedací lano!“ vykřikl John a Nancy téměř současně, když Vlaštovka a Amazonka vyrazily každá na jedné straně k hausbótu.

„Chytni horní ráhno, Zuzano!“ volal John. „Dolů s ním. Přidrž se, Rogere, a uvaž poutací lano. Na palubu!“

Kolem zadní paluby hausbótu se táhlo zábradlí. Kapitán John se ho chytil, vyšvihl se na palubu, přešel zábradlí a podal ruku Zuzaně. Ale vtom už vylezl po schůdkách od kajuty kapitán Flint a s křikem „Smrt, nebo sláva!“ odpálil poslední ránu, spustil se zase přídním otvorem a proběhl kajutou. Pak zase vylezl nahoru a točil nad hlavou dvěma rudými polštáři. V takovémhle zápase na pěsti neplatí však zbraně, ale ruce. Kapitán Flint měl ruce velké, ale jenom dvě. Vlaštovky měly ruce malé, ale zato čtyři.

Jedna strašlivá rána polštářem zasáhla kapitána Johna do hlavy a srazila jej na palubu. Ale John hned zase vstal a vrhl se se skloněnou hlavou proti kapitánu Flintovi. První důstojník Zuzana se zmocnila jednoho polštáře. Titty a Roger se pracně vyšplhali na palubu a chytili kapitána Flinta každý za jednu nohu, drželi se ho jako klíštata, takže až se hnul kam chtěl, táhl je pořád za sebou. Ale stejně by byla asi ta bitva skončila porážkou Vlaštovek, kdyby na předí hausbótu nevylezla Nancy se svým prvním důstojníkem Peggy. Přehnaly se jako bouře po střese kajuty a vrhly se s divokým rykem do boje. Nancy skočila kapitánu Flintovi na záda a pověsila se mu kolem krku. Peggy přispěchala na pomoc Johnovi a Zuzaně a pustila se do něho ze předu. Kapitán Flint, přemožen přesilou, těžce klesl na palubu.

„Vzdej se,“ křičela Nancy.

„Dokud vlaje moje vlajka, nikdy!“ supěl kapitán Flint. „Ať žijí sloni, ať žijí, ať žijí sloni!“

Ale první námořník Titty už utíkala úzkou chodbičkou a za chvíli dopadla obrovská vlajka se slonem na přední palubu.

„Zvítězili jsme!“ křičel John. „Vlajka je dole.“

„Dopřavdy!“ uznal kapitán Flint, který pohlédl na holý stěžen. „Rychlá práce. Ale moc prudká. Vzdávám se.“ Natáhl se jak široký tak dlouhý a těžce oddychoval.

„Svažte ho,“ velela Nancy.

„A teď, kapitáne Johně,“ řekla Nancy, „musíme uvázat jeho zločiny. Nejhorší je zrada. Celé léto byl společen s domorodci.“

„Dezerce,“ řekla Peggy. „Dezertoval od nás.“

„Přijel na ostrov Divokých koček a vnikl do našeho tábora, když jsme byli pryč,“ dodala Titty.

„Řekl kapitánovi Johnovi, že je lhář,“ pokračovala Nancy v obžalobě. „Ale to by omyl,“ namítl John, „to už se urovnalo.“

„Tohoto obvinění ho tedy můžeme zprostit,“ řekla Nancy. „Ale stejně na tom nesejde. Jeho ostatní zločiny stačí až dost. Zdvihněte ruku, kdo je pro, abychom ho poslali po prkně.“ Její a Peggina ruka rázem vyletěly vzhůru. Stejně tak Tittina i Rogerova. John a Zuzana zaváhali.

„Ale, ale,“ řekla Nancy, „jenom žádné slabosti. Přece nemůžeme promarnit příležitost a neposlat ho po prkně.“

„Snad bychom mu měli dát poslední možnost,“ navrhl John. „Rozvažte mu ruce, a ať plave.“

„Dobrá,“ řekla Nancy. „S tím souhlasím. Jste všichni pro?“ Všichni zdvihli ruce.

Roger se díval do vody.

„Je tu hodně žraloků?“ zeptal se.

„Miliony,“ zalkal zajatec.

„Zavažte mu oči,“ poroučela Nancy. „Tady je kapesník.“

„A je čistý?“ ptal se zajatec.

„Tak mu dejte Peggín. Má ho teprve od věrejška.“

Peggy měla kapesník dokonce ještě složený. Rychle z něho udělali ob vaz a svázali kapitánu Flintovi oči.

„Odvážte ho od stěžně a doveďte k prknu!“ velela Nancy.

Zuzana a John odpoutali zajatce od stěžně. Pak mu rozvázali ruce. Zajatec těžce vrávorá ze strany na stranu. Titty a Roger ho postrkovali ze zadu a s její pomocí ho konečně Peggy, John a Zuzana dovlekli k prknu. Nancy přihlížela se založenými rukama.

„A teď prkno!“ vykřikla.

Kapitán Flint se se zavazánými očima sunul pomalu po prkně. Zastavil se, třesa se po celém těle. Skakací prkno se pod jeho vahou jen ohýbalo a chvělo.

Kapitán Nancy zlostně dupla. „Tak už jdi, ty synu lodního kuchaře!“ vykřikla.

Kapitán Flint popošel ještě o krůček nebo dva, až byl na samém konci prkna vysoko nad vodou.

„Milost!“ žadonil. „Milost!“

„Do vody!“ zvolala Nancy, „nebo...“

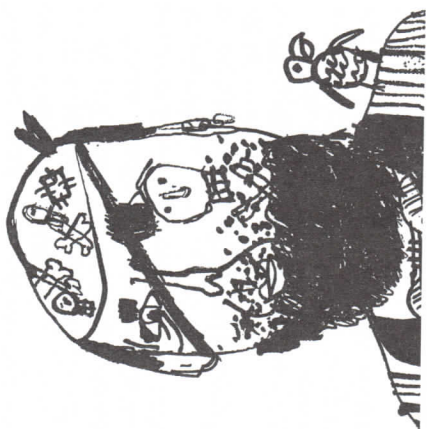
Kapitán Flint zoufale vykročil do prázdna a padal rovnou po hlavě. A pak to cáklo tak mohutně, že voda postříkala i Vlaštovky a Amazonky na palubě. Kapitán Flint zmizel a na hladině plula jen bílá tropická helma a lehce se pohupovala na vlnách.

„Co jestli nedovede plavat,“ řekla Titty. „To mě nenapadlo.“

Ale vtom se z vody vynořila velká lysá hlava kapitána Flinta. Ubožák zafuněl, začal kolem sebe cákat, pak si strhl šátek z očí a zase zmizel pod vodou. Za chvíli se vynořil znovu, tentokrát u tropické helmy. Popadl ji a hodil ji točivým pohybem na palubu své lodi.

„Ba ne, plave jako ryba,“ řekla Titty.

Najednou kapitán Flint strašlivě vykřikl: „Žraloci, žraloci!“ volal a cákaje ze všech sil plaval k obrovské bójce, ke které byl hausbót připoután.

Pokoušel se na ni vylézt, ale bóje se pod ním převracela. Konečně se na ni obkročmo posadil.

"Tady je žraloků jako much," volal. "Jeden mi zrovna okusuje nohu."

Sklouzl honem z bóje a plaval s ohromným cákáním k hausbótu.

"Lano! Hodte mi lano!" volal, mizel pod hladinou a zase se vynořoval a cákal rukama, zatímco Vlaškovy a Amazonky shlížely dolů na jeho zápolení.

"Že bychom mu přece jen to lano hodili?" řekla Zuzana. "Už je ve vodě dost dlouho."

"Nespolčíš se už s domorodci?" ptala se Nancy.

"Nikdy, ty bezcitný piráte," odpovídal jí kapitán Flint. "Ve svých letech jsem už na šplhání moc tlusý. Provazový žebřík je hned vedle skákacího můstku, chci říct vedle pirátského prkna. Je přivázaný. Můžete mi hodit volný konec."

John shodil dolů provazový žebřík a vzápětí už stál kapitán Flint opět na palubě své lodi a voda z něho jen crčela a stékala do odtokových otvorů. Posadil se na vratidlo a plácal se rukama do prsou. "Tak to bylo. Přece jen nejsou piráti z Amazonky tak bezcitní, aby nutili člověka vrhat se dvakrát za sebou do vody. A co ty, Rogere, díváš se po žralocích?"

Roger se díval z paluby hausbótu dolů do vody.

"Vždyť tu snad ani žádný nejsou," řekl. "Alespoň ne nijak velcí."

"Tomu ukrutníkovi je ještě líto, že jsem u nich nenechal nohu nebo ruku," řekl kapitán Flint. "Jak chcete teď se mnou naložit?" dodal. "Zmocnili jste se mé lodi, strhli jste mi vznešeného slona, svázali jste mě jako kuře a přinutili jste mě jít po prkně. Skočil jsem z prkna, proměkl jsem mezi žraloky a vrátil jsem se co věrný sluha. Myslíte, že tím jsou mé zločiny smyšlené? Protože potom..." Odmítl se.

"Co potom?" ptala se Nancy.

"Všechny nejlepší námořní bitvy končí hostinou," řekl kapitán Flint. "A jedna nás už čeká v kajutě a nehlídá ji nikdo, jen papoušek. Jenom mi dovolte sejít dolů, zapálit primus a převléct se do něčeho suchého. Pak se do ní můžeme hned dát."

(Boj o ostrov)

vysvětlění:

Arthur Ransome [rensom]

John [džon]

Nancy [nensy]

Tutty [tyty]

Roger [rodžr]

hausbót = loď s obytnou palubou

PRÁCE S TEXTEM:

1. Vzpomeňte na své dětské hry a vypravujte své zážitky.
2. Měl někdo z vás „podobného strýčka“, který nezkazil žádnou dětskou hru? *
3. Myslíš si, že pro děti je hra důležitá? Svůj názor odůvodni. *
4. Souhlasíš se řečením Kdo si hraje, nezlobí?
5. Zpracuj osnovu příběhu.
6. Charakterizuj kapitána Flinta.
7. Řekni vlastními slovy: zločiny jsou smyty, drží se jako klíště, jak chcete se mnou naložit?
8. Přechi část, v níž kapitán Flint rekapituluje (stručně shrnuje), jak s ním Vlaškovy a Amazonky naložily.
9. Pokus se o ilustraci k příběhu.

Rajské jablčko

Edvard Pěrgner, Zdeněk Karel Slabý

Obec Lidice byla nacisty v roce 1942 srovnána se zemí, ušiční lidíci muži popraveni, ženy odtuleny do koncentračního tábora, stejně jako většina lidických dětí.

Už desátý den se Emílie Frejrová dívá z okna. Mřížemi pozoruje, jak dole na zahradě červenají rajská jablčka. Musí si stoupnout na špičky, aby na ně dohlédla, ale nemůže od nich odtrhnout oči.

Doma v Lidicích Emílii ani nenapadlo, kolik okouzlení člověk zažije, když se dívá, jak zrají a rumění rajská jablčka. Emílie teď klečí na okně, drží se za mříže a hlad na jablčko, aspoň na jedno, je pořád větší. Polyká sliny a oči jí bolí od koukání.

Na zahradě červenají rajská jablčka a Emílie si představuje, jak drží jedno z nich v dlani. Je hebké, nateklé šťávou, leskne se, je velké právě tak do její dlaně.

Chuť na jablčko až bolí, nedá se vydržet. Emílie má tvář přitisknutou k mřížím, má zamřížovaný obličej, uzamčená ústa. Už všechna jablčka dávno spočítala, červená zvlášť, zvlášť oranžová a zvlášť ta, co jsou ještě zelená. A přece se nemůže dopočítat, protože na všechna nedohlédne, některá zakrývají listky.

Kdyby ji tak poslali na práci do zahrady. Kdyby tu nebyly ty mříže. Skočila by z okna, i když je ve druhém patře. I kdyby si nohy polámala, jedno jediné jablčko by jí za to stálo.

Emílie nespí. Svítí měsíc a ona se pořád dívá dolů do zahrady. Nemůže usnout hladem. Maminko, aspoň jedno jablčko. Třeba zelené. Zarmoucený měsíc hladí Emílii, dotýká se jejích zavšivených vlasů.

Emílii třesí hlava. Tak úporně myslí na rajské jablčko. Tak usilovně po něm touží, až usne na okně.